

IZVJEŠTAJ O RADU MINISTARSTVA EVROPSKIH POSLOVA ZA 2022. GODINU

Podgorica, jun 2023.

SADRŽAJ

1. UVOD	3
2. DJELOKRUG I ORGANIZACIJA RADA	3
3. IZVJEŠTAJ O RADU ORGANIZACIONIH JEDINICA	5
3.1. DIREKTORAT ZA PRISTUPANJE I PRAVNU TEKOVINU EU	5
3.2. DIREKTORAT ZA EVROPSKE FONDOVE.....	11
3.3. ODJELJENJE ZA UNUTRAŠNJU REVIZIJU	20
3.4. KABINET MINISTRA	20
3.5. SLUŽBA ZA OPŠTE POSLOVE, LJUDSKE RESURSE I FINANSIJE.....	22
3.5.1. Biro za opšte poslove i ljudske resurse.....	23
3.5.2. Arhiva.....	24
3.5.3. Biro za finansijske poslove i javne nabavke.....	24
3.6. SLUŽBA ZA UPRAVLJANJE I PODRŠKU INFORMACIONIM SISTEMIMA	28

1. UVOD

Zakonom o državnoj upravi ("Sl. list CG" br. 78/18, 70/21 i 52/22) propisano je da ministarstvo, najmanje jednom godišnje, podnosi Vladi izvještaj o stanju u upravnoj oblasti za koju je osnovano, a koji sadrži prikaz ostvarenih ciljeva postavljenih u programima rada Vlade, programu rada ministarstva i strategijama. Nadalje, propisano je da izvještaj sadrži pregled mjera i aktivnosti preduzetih u cilju izvršavanja postavljenih ciljeva, prikaz izvršavanja zakona i drugih propisa, prijedlog mjera za unapređenje stanja u oblasti za koju je ministarstvo osnovano, kao i finansijski izvještaj ministarstva.

Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Sl. list CG" br. 49/22, 52/22, 56/22, 82/22, 110/22 i 139/22) propisano je da ministarstvo, podnosi Vladi izvještaj o radu i stanju u određenoj upravnoj oblasti za prethodnu godinu, koji obavezno sadrži prikaz: ostvarenih ciljeva sadržanih u programu rada Vlade, programu rada ministarstva i strategijama i programima propisanim zakonom kojim se uređuje državna uprava, mjera i aktivnosti preduzetih za izvršavanje postavljenih ciljeva, izvršavanja zakona i drugih propisa, realizacije zaključaka Vlade, realizovanih aktivnosti u vršenju upravnog nadzora, predloga mjera za unapređenje stanja u oblasti za koju je ministarstvo osnovano, i podataka iz finansijskog izvještaja ministarstva. Ministarstvo evropskih poslova je, u skladu sa članom 49 gore navedene uredbe sačinilo Izvještaj o radu. U prvom dijelu Izvještaja, nakon opisa djelokruga rada i organizacione strukture Ministarstva, pruža se uvid u stepen realizacije obaveza i daje se pregled najvažnijih aktivnosti u navedenom periodu.

2. DJELOKRUG I ORGANIZACIJA RADA

Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Sl. list CG" br. 49/22, 52/22, 56/22, 82/22, 110/22 i 139/22), formirano je Ministarstvo evropskih poslova, a članom 18 Uredbe uvrđeno je da Ministarstvo vrši poslove uprave koji se odnose na: upravljanje i koordinaciju procesa stabilizacije i pridruživanja i pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji u dijelu koji se odnosi na praćenje sprovođenja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica sa jedne strane i Crne Gore sa druge strane, kao i koordinaciju i praćenje rada zajedničkih tijela osnovanih tim Sporazumom; koordinaciju, formiranje i učešće u radu tijela za koordinaciju procesa pregovora o pristupanju i za proces stabilizacije i pridruživanja Evropskoj uniji; učešće na sastancima međuvladinih konferencija o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji; pripremu strategijskih dokumenata u vezi sa procesom evropske integracije; koordinaciju saradnje ministarstava, državnih organa i institucija Crne Gore sa institucijama, organima i tijelima Evropske unije, njenim državama članicama, državama kandidatima i potencijalnim kandidatima u procesu pridruživanja i pristupanja Evropskoj uniji; koordinaciju, pripremu i učešće u inicijativama Evropske unije u okviru politike proširenja; koordinaciju usklađivanja domaćih propisa s pravnom tekovinom Evropske unije, kao i potvrđivanje obrasca, izjave i tabele usklađenosti propisa s propisima Evropske unije; koordinaciju pripreme nacionalne verzije pravne tekovine Evropske unije, uključujući prevođenje, stručnu i pravnu redakciju i lekturu prevedenih propisa pravne tekovine Evropske unije; upravljanje bazama za podršku procesu prevođenja pravne tekovine Evropske unije, saradnju sa institucijama, organima i tijelima Evropske unije, kao i sa ministarstvima, državnim organima i institucijama u Crnoj Gori u oblasti prevođenja pravne tekovine Evropske unije; koordinaciju procesa programiranja, nadgledanja, ocjenjivanja i izvještavanja o nacionalnim i regionalnim programima i projektima finansiranim iz sredstava bespovratne podrške Evropske unije, uključujući i fondove Evropske unije u oblasti infrastrukture; koordinaciju aktivnosti za pripremu i učešće Crne Gore u programima prekogranične i teritorijalne

saradnje i sprovođenje projekata tehničke podrške Evropske unije; učešće u izradi, praćenje i koordinaciju sprovedena makroregionalnih strategija, programa i ostalih projektno orijentisanih inicijativa Evropske unije; ostvarivanje saradnje sa Misijom Crne Gore pri Evropskoj uniji u procesu pridruživanja i pristupanja Evropskoj uniji, kao i saradnju sa Ministarstvom vanjskih poslova i drugim nadležnim organima državne uprave u razmatranju pitanja koja se odnose na definisanje potreba i popunjavanje stručnog dijela diplomatskog kadra Misije Crne Gore pri Evropskoj uniji u svim fazama evropskih integracija; rukovođenje, održavanje i uspostavljanje informatičkih sistema od značaja za koordinaciju procesa pristupanja Evropskoj uniji; praćenje izvršavanja obaveza koje ministarstva i posebne organizacije imaju u pridruživanju i pristupanju Evropskoj uniji; kao i druge poslove koji su mu određeni u nadležnost.

Shodno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva evropskih poslova usvojenom 1. avgusta 2022. godine organizacione jedinice Ministarstva evropskih poslova su:

1. DIREKTORAT ZA PRISTUPANJE I PRAVNU TEKOVINU EU

1. 1 Direkcija za politička pitanja EU

1. 2 Direkcija za ekonomska i finansiska pitanja

1.2.1. Odsjek za unutrašnje tržište i statistiku

1.2.2. Odsjek za konkurentnost

1. 3 Direkcija za sektorske politike

1.3.1 Odsjek za ekologiju i infrastrukturne oblasti

1.3.2 Odsjek za poljoprivredu i ribarstvo

1. 4 Direkcija za usklađivanje propisa s pravnom tekovinom EU

1.4.1 Odsjek za usklađivanje propisa iz oblasti političkog sistema i društvenih djelatnosti

1.4.2. Odsjek za usklađivanje propisa iz oblasti ekonomskih i finansijskih pitanja

1.4.3. Odsjek za usklađivanje propisa iz oblasti sektorskih politika

1. 5. Direkcija za pripremu crnogorske verzije pravne tekovine EU

1.5.1. Odsjek za planiranje i koordinaciju prevođenja i pravno-tehničke redakteure prevoda

1.5.2. Odsjek za koordinaciju stručne i jezičke redakteure i terminologiju

2. DIREKTORAT ZA EVROPSKE FONDOVE

2.1 Direkcija za koordinaciju podrške EU

2.1.1 Odsjek za programiranje

2.1.2 Odsjek za monitoring i evaluaciju

2.2 Direkcija za regionalne i infrastrukturne projekte

2.3 Direkcija za horizontalna pitanja

2.4 Direkcija za bilateralne prekogranične programe

2.5 Direkcija za za inter-regionalne programe i makroregionalnu saradnju

3. ODJELJENJE ZA UNUTRAŠNJU REVIZIJU

4. KABINET MINISTRA

5. SLUŽBA ZA OPŠTE POSLOVE, LJUDSKE RESURSE I FINANSIJE

5.1. Biro za opšte poslove i ljudske resurse

5.1. Biro za finansijske poslove i javne nabavke

6. SLUŽBA ZA UPRAVLJANJE I PODRŠKU INFORMACIONIM SISTEMIMA

U Ministarstvu evropskih poslova na dan 31.12.2022. godine, Ruukovođenje ministarstvom obavlja rukovoditeljka radom ministarstva Ana Novaković Đurović ministarka Ministarstva ekološke, prostornog planiranja i urbanizma koja je imenovana 30. Novembra 2022. godine nakon ostavke ministarke Jovane Marović. Na poziciji državne sekretarke 15. Decembra je imenovana dr Milena Žižić. Zaposleno je ukupno 56 lica, od čega dva lica iz kategorije visokorukovodnog kadra kao vršioći dužnosti dok je 54 službenika zaposleno na neodređeno vrijeme.

Ministarstvo evropskih poslova, shodno zaključcima Vlade imalo je ukupno 77 obaveza tokom 2022.godine. Od ovog broja realizovano je šestdesetosam (68), sedam (7) zaključaka se odnosi na period prije 01.06.2022 godine kada ministarstvo nije ni postojalo, jedan (1) zaključak nije realizovan zbog sajber napada, dok jedan (1) zaključak je nerealizovan.

3. IZVJEŠTAJ O RADU ORGANIZACIONIH JEDINICA

3.1. DIREKTORAT ZA PRISTUPANJE I PRAVNU TEKOVINU EU

Ministarstvo evropskih poslova je izradilo novu odluku o uspostavljanju strukture za pregovore o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji s ciljem prilagođavanja, unapređenja i racionalizacije sastava pregovaračke strukture saglasno aktuelnoj fazi pregovora i kadrovskim promjenama nastalim konstituisanjem 43. Vlade, kao i pospješivanju rada i ispunjenja obaveza i privremenih i završnih mjerila po pregovaračkim poglavljima. Stoga je Vlada 3. avgusta 2022. donijela **Odluku o uspostavljanju strukture za pregovore o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji** („Sl. list CG“, broj 112/22 od 10. oktobra 2023). U skladu s novom Odlukom, koja je stupila na snagu u oktobru, pregovaračku strukturu čine: Kolegijum za pregovore, Savjet za vladavinu prava, Pregovarački tim, pregovaračke radne grupe i Ministarstvo evropskih poslova. Ova tijela su odgovorna za vođenje procesa pregovora sa EU na političkom, stručnom i tehničkom nivou, u skladu sa pravnom tekovinom EU i revidiranom metodologijom pregovora koja poglavlja grupiše u takozvane „klastere“. Na liniji ove Odluke nastavljeno je i restrukturiranje pregovaračkih radnih grupa za pojedinačna poglavlja pravne

tekovine EU, pa je Ministarstvo pokrenulo proceduru ažuriranja sastava radnih grupa. U periodu do kraja 2022. godine, donijeto je 12 odluka o obrazovanju pregovaračkih radnih grupa¹:

- Vlada je 24. novembra 2022. donijela Odluku o obrazovanju pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora Crne Gore s Evropskom unijom u oblasti pravne tekovine Evropske unija koja se odnosi na pregovaračko poglavlje **1 – Sloboda kretanja robe** („Sl. list CG”, broj 22/23 od 27. februara 2023);
- Vlada je 24. novembra 2022. donijela Odluku o obrazovanju pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora Crne Gore s Evropskom unijom u oblasti pravne tekovine Evropske unija koja se odnosi na pregovaračko poglavlje **2 – Sloboda kretanja radnika** („Sl. list CG”, broj 22/23 od 27. februara 2023);
- Vlada je 24. novembra 2022. donijela Odluku o obrazovanju pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora Crne Gore s Evropskom unijom u oblasti pravne tekovine Evropske unija koja se odnosi na pregovaračko poglavlje **5 – Javne nabavke** („Sl. list CG”, broj 22/23 od 27. februara 2023);
- Vlada je 24. oktobra 2022. donijela Odluku o obrazovanju pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora Crne Gore s Evropskom unijom u oblasti pravne tekovine Evropske unija koja se odnosi na pregovaračko poglavlje **6 – Privredno pravo** („Sl. list CG”, broj 22/23 od 27. februara 2023);
- Vlada je 24. novembra 2022. donijela Odluku o obrazovanju pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora Crne Gore s Evropskom unijom u oblasti pravne tekovine Evropske unija koja se odnosi na pregovaračko poglavlje **7 – Pravo intelektualne svojine** („Sl. list CG”, broj 22/23 od 27. februara 2023);
- Vlada je 24. novembra 2022. donijela Odluku o obrazovanju pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora Crne Gore s Evropskom unijom u oblasti pravne tekovine Evropske unija koja se odnosi na pregovaračko poglavlje **8 – Konkurencija** („Sl. list CG”, broj 22/23 od 27. februara 2023);
- Vlada je 24. novembra 2022. donijela Odluku o obrazovanju pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora Crne Gore s Evropskom unijom u oblasti pravne tekovine Evropske unija koja se odnosi na pregovaračko poglavlje **19 – Socijalna politika i zapošljavanje** („Sl. list CG”, broj 22/23 od 27. februara 2023);
- Vlada je 24. novembra 2022. donijela Odluku o obrazovanju pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora Crne Gore s Evropskom unijom u oblasti pravne tekovine Evropske unija koja se odnosi na pregovaračko poglavlje **20 – Preduzetništvo i industrijska politika** („Sl. list CG”, broj 22/23 od 27. februara 2023);
- Vlada je 24. novembra 2022. donijela Odluku o obrazovanju pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora Crne Gore s Evropskom unijom u oblasti pravne tekovine

¹ Odluke za poglavlja 1, 5, 6, 7, 8, 20, 22 i 28 je pripremila Direkcija za ekonomska i finansijska pitanja, dok je Odluke za poglavlja 2 i 19 pripremila Direkcija za sektorske politike. Odluke za poglavlja 23 i 24 je pripremila Direkcija za politička pitanja EU.

Evropske unija koja se odnosi na pregovaračko poglavlje **22 – Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata** („Sl. list CG”, broj 22/23 od 27. februara 2023);

- Vlada je 24. novembra 2022. donijela Odluku o obrazovanju pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora Crne Gore s Evropskom unijom u oblasti pravne tekovine Evropske unija koja se odnosi na pregovaračko poglavlje **28 - Zaštita potrošača i zdravlja instrumenata** („Sl. list CG”, broj 22/23 od 27. februara 2023);
- Vlada je 28. decembra 2022. donijela Odluku o obrazovanju pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora Crne Gore s Evropskom unijom u oblasti pravne tekovine Evropske unija koja se odnosi na pregovaračko poglavlje **23 - Pravosuđe i temeljna prava** („Sl. list CG”, broj 22/23 od 27. februara 2023);
- Vlada je 28. decembra 2022. donijela Odluku o obrazovanju pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora Crne Gore s Evropskom unijom u oblasti pravne tekovine Evropske unija koja se odnosi na pregovaračko poglavlje **24 - Pravda, sloboda i bezbjednost** („Sl. list CG”, broj 22/23 od 27. februara 2023).

Pored navedenog, a prije donošenja nove **Odluke o uspostavljanju strukture za pregovore o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji** („Sl. list CG”, broj 112/22) donijete su sljedeće odluke:

- Vlada je 3. avgusta 2022. donijela Odluku o izmjenama Odluke o obrazovanju radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje **23 – Pravosuđe i temeljna prava** („Sl. list CG”, broj 105/22 od 23. septembra 2022.);
- Vlada je 3. avgusta 2022. donijela Odluku o izmjenama Odluke o obrazovanju radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje **24 – Pravda, sloboda i bezbjednost** („Sl. list CG”, broj 105/22 od 23. septembra 2022.).

Usljed kadrovskih promjena, Vlada je 22. jula 2022. donijela novu **Odluku o Savjetu za vladavinu prava** („Sl. list CG”, broj 83/22 od 30. jula 2022), s ciljem praćenja realizacije obaveza iz poglavlja 23 – Pravosuđe i temeljna prava i poglavlja 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost, u cilju ispunjenja privremenih mjerila u ovim poglavljima, na najvišem političkom nivou.

U okviru redovnih aktivnosti koordinacije procesa i saradnje sa Skupštinom, Ministarstvo evropskih poslova priprema kvartalne i polugodišnje izvještaje o ukupnim aktivnostima u okviru procesa evropske integracije. Tako je Vlada 16. novembra 2022. usvojila **Sedamnaesti polugodišnji izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju, za period januar-jun 2022**, kao i **Trideset četvrti kvartalni i Trideset peti kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju za period april-jun 2022, odnosno jul-septembar 2022.**

U kontekstu sprovođenja SSP-a, u Podgorici je 14. jula 2022. održan jedanaesti sastanak **Savjeta za stabilizaciju i pridruživanje**. Kopredsjedavali su visoki predstavnik EU za vanjske poslove i politiku bezbjednosti Žozef Borelj i predsjednik Vlade Dritan Abazović. Na sastanku su razmijenjena mišljenja o političkoj situaciji u Crnoj Gori i procesu evropske integracije.

Praksa održavanja redovnih linijskih pododbora je nastavljena, pa su do kraja 2022. godine redovno održani sljedeći sastanci:

U hibridnom formatu 8. jun 2022. održan je petnaesti sastanak **Pododbora za saobraćaj, životnu sredinu, klimatske promjene, energetiku i regionalnu politiku**² na kojem su razmatrana pitanja u prioritetnim oblastima čiste energije, zelene i digitalne tranzicije, povezanosti i infrastrukture u okviru pregovaračkih poglavlja 14 – Saobraćajna politika, 15 - Energetika, 21 – Trans-evropske mreže, 22 – Regionalna saradnja i koordinacija strukturnih instrumenata i 27 – Životna sredina i klimatske promjene.

Trinaesti sastanak **Pododbora za unutrašnje tržište i konkurenciju**³ održan je 9. juna 2022. u Briselu. Na Pododboru su razmatrani rezultati i pitanja od značaja za napredak Crne Gore na putu ka EU u poglavljima: 3 - Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga, 4 – Sloboda kretanja kapitala (osim oblasti sprečavanja pranja novca), 5 – Javne nabavke, 6 – Privredno pravo, 7 – Pravo intelektualne svojine, 8 – Konkurencija, 9 – Finansijske usluge i 28 – Zaštita zdravlja i potrošača. Na sastanku su predstavnici crnogorskih institucija u dijalogu sa EK razmjenili mišljenja i o pitanjima koja se tiču statusa zakonodavstva i strateškog planiranja.

U hibridnom formatu 4. oktobra 2022. održan je petnaesti sastanak **Pododbora za trgovinu, industriju, carine i poreze**⁴, koji obuhvata poglavlja: 1 – Sloboda kretanja robe, 16 – Porezi, 20 – Preduzetništvo i industrijska politika, 29 – Carinska unija i 30 – Vanjski odnosi. Na sastanku su predstavljene reforme i ostvareni napredak u odnosu na sastanak Pododbora iz 2021, a Crna Gora je ohrabrena da nastavi dobru dinamiku realizacije obaveza koje vode ispunjenju završnih mjerila po pojedinačnim poglavljima (osim poglavlja 30 koje je privremeno zatvoreno).

Dvanaesti sastanak **Pododbora za inovacije, ljudske resurse, informatičko društvo i socijalnu politiku**⁵ je održan 5. oktobra 2022. sastanku u onlajn formatu. Na sastanku je razmatran napredak i aktivnosti u oblastima koje se odnose na poglavlje 2 – Sloboda kretanja radnika, 10 – Informatičko društvo i mediji, 19 – Socijalna politika i zapošljavanje, 25 – Nauka i istraživanje i 26 – Obrazovanje i kultura.

Petnaesti sastanak **Pododbora za poljoprivredu i ribarstvo (uključujući i bezbjednost hrane)**⁶ je održan 5. oktobra 2022. u Podgorici (u hibridnom formatu), razmatrani su napredak i aktivnosti u oblastima koje se odnose na poglavlje 11 – Poljoprivreda i ruralni razvoj, 12 – Bezbjednost hrane, veterina i fitosanitarna politika i 13 – Ribarstvo.

Petnaesti sastanak **Pododbora za ekonomska i finansijska pitanja i statistiku**⁷ održan je 18. oktobra 2022. u Briselu. Na sastanku je razmotren ostvareni napredak u oblastima koje obuhvataju poglavlja 17 – Ekonomska i monetarna unija, 18 – Statistika, 32 – Finansijski nadzor i 33 – Finansijske i budžetske odredbe. Na sastanku je ocijenjeno da je Crna Gora nastavila aktivnosti u oblasti ekonomskih kriterijuma, što je evidentirano u ovogodišnjem izvještaju Evropske komisije u domenu postojanja funkcionalne tržišne ekonomije, gdje je konstatovan dobar napredak.

² Pododbor prati Direkcija za sektorske politike.

³ Pododbor prati Direkcija za ekonomska i finansijska pitanja.

⁴ Pododbor prati Direkcija za ekonomska i finansijska pitanja.

⁵ Pododbor prati Direkcija za sektorske politike.

⁶ Pododbor prati Direkcija za sektorske politike.

⁷ Pododbor prati Direkcija za ekonomska i finansijska pitanja.

Ministarstvo je, u saradnji sa ostalim resorima/institucijama, pripremio **Program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2023-2024.** koji predstavlja strateški dokument Crne Gore kojim se definišu planovi za usklađivanje zakonodavstva s pravnom tekovinom EU po pregovaračkim poglavljima i jačanja administrativnih kapaciteta u skladu sa mjerilima i preporukama iz Izvještaja Evropske komisije o Crnoj Gori 2022.

U okviru **poglavlja 3 – Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga**, u periodu 21-25. maja 2022, održana je **Tajeks ekspertska misija** u formi online sastanaka na temu usklađivanja sektorskih propisa, kao i propisa iz oblasti zanatstva u oblasti međusobnog priznavanja profesionalnih kvalifikacija za obavljanje regulisanih profesija sa Direktivom 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija i Direktivom 2013/55/EU o izmjeni Direktive 2005/36. U fokusu petodnevne Misije bili su Zakon o zanatstvu, Zakon o zdravstvenoj zaštiti, Zakon o zdravstvenoj njezi pacijenata, Zakon o veterinarstvu i Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata. Usklađivanje pomenutih zakona sa legislativom EU će pozitivno uticati na ispunjenje obaveza definisanih II završnim mjerilom.

Tokom izvještajnog perioda, Ministarstvo evropskih poslova je učestvovalo u ekspertskoj **Tajeks misiji za ispunjenost prvog završnog mjerila u poglavlju 28 – Zaštita potrošača i zdravlja** u periodu 26 – 29. septembra 2022, koja je imala za cilj procjenu nivoa spremnosti Crne Gore, odnosno procjenu stanja sistema zaštite potrošača i bezbjednost proizvoda, kao i procjenu administrativnih struktura i kapaciteta za sprovođenje zakonodavstva do pristupanja Crne Gore EU.

Tokom izvještajnog perioda, Ministarstvo je nastavilo i sa aktivnom ulogom u realizaciji projekta „Znanjem za reforme na Zapadnom Balkanu“, koji finansira Vlada Kraljevine Norveške, a sprovodi Kancelarija UN-a za projektne usluge (UNOPS) sa sjedištem u Beču. Kroz projekat se realizuje ekspertska podrška usmjerena na pojedinačna poglavlja pravne tekovine, a sve u cilju nastavka reformskih aktivnosti u procesu pristupanja država Zapadnog Balkana EU.

Aktivnosti Ministarstva u, dijelu davanja mišljenja, bile su zasnovane na obavezama u normativnom dijelu utvrđenim Programom rada Vlade Crne Gore za 2022. godinu, Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2022-2023 koji se odnose na 2022. godinu, kao i programima rada ministarstava.

Ministarstvo je u periodu od formiranja do kraja 2022. godine dalo mišljenja na 95 predloga propisa koje su uputila resorna ministarstva, odnosno na 58 predloga zakona i 37 podzakonskih akata.

U II kvartalu 2022. godine dato je mišljenje na ukupno 25 propisa, odnosno 19 zakona i 6 podzakonskih akata.

U III kvartalu dato je mišljenje na ukupno 24 propisa, odnosno 16 zakona i 8 podzakonskih akata.

U IV kvartalu je dato mišljenje na ukupno 46 propisa, odnosno 23 zakona i 23 podzakonska akta.

Od ukupnog broja datih mišljenja na predloge propisa u predmetnom periodu, 39 akata se usklađivalo s pravnom tekovinom EU, od čega je 18 zakona i 21 podzakonski akt.

Pored navedenog, Ministarstvo dostavlja predloge zakona Evropskoj komisiji na davanje sugestija i komentara, posredstvom Misije Crne Gore pri EU. S obzirom da se uz predlog zakona Evropskoj komisiji dostavlja i tabela usklađenosti, Ministarstvo vrši provjeru tačnosti navoda u tabeli usklađenosti i daje sugestije prije upućivanja Komisiji.

Nakon okončanja komunikacije s Evropskom komisijom, Ministarstvo vrši ponovnu provjeru tabele usklađenosti i daje mišljenje radi utvrđivanja konačnog predloga zakona na sjednici Vlade.

U izvještajnom periodu Ministarstvo je uputilo Evropskoj komisiji 14 predloga propisa, od kojih je devet u proceduri dobijanja komentara, dok je za pet propisa završena komunikacija s Komisijom. Takođe, po zahtjevu Evropske komisije, dostavljeno je i sedam propisa koji su objavljeni u Službenom listu.

U skladu sa utvrđenim Planom prevođenja pravne tekovine Evropske unije za 2022. godinu izrađenim na osnovu Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji i u redovnim konsultacijama s resornim ministarstvima koja su na osnovu sopstvenih potreba vezanih za usklađivanje nacionalnog zakonodavstva odredila prioritete za prevođenje, Ministarstvo evropskih poslova pripremio je verifikovani prevod **ukupno 68 evropskih akata**, odnosno cirka 2000 standardnih strana evropskih akata, kao i odgovarajuće detaljne terminološke tabele za svaki od akata i prevodilačke memorije izrađene u programu TRADOS. Način pripreme crnogorskih verzija evropskih akata definisan je pravilima Evropske komisije koja važe za pripremu svih nacionalnih verzija zakonodavstva Unije, te jedino verzije prevoda pravne tekovine koje priprema Ministarstvo evropskih poslova mogu poslužiti kao zvanične u svim procedurama pravne harmonizacije.

U ovom ciklusu izrade crnogorske verzije evropskih akata pripremljena je pravna tekovina za potrebe usklađivanja propisa sljedećih institucija: Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma, Ministarstva finansija, Ministarstvo pravde, Agencija za civilno vazduhoplovstvo. U saradnji sa stručnim redaktorima iz nadležnih institucija obavljena je **stručna redakтура tekstova i terminologije 52 akta**. Ministarstvo evropskih poslova je konstatovalo praksu nadležnih institucija da tokom usklađivanja domaćih propisa sa pravnom tekovinom EU i izrade tabela usklađenosti ne koriste raspoložive prevode pravne tekovine Ministarstva evropskih poslova čime se dovodi u pitanje kvalitet domaćeg zakonodavstva i procesa harmonizacije. Takođe, nastavlja se trend nepostojanja svijesti među donosiocima odluka i funkcionerima u javnoj upravi o značaju pripreme nacionalne verzije evropskog zakonodavstva kao jednog od osnovnih preduslova za ulazak u EU i adekvatne pravne harmonizacije.

Budući da je Ministarstvo evropskih poslova, u okviru pripreme crnogorske verzije zakonodavstva EU, u potpunosti odgovorno za kontrolu kvaliteta tekstova akata u svim fazama pripreme, te da je iskustvo iz prethodnog perioda pokazalo da crnogorska administracija raspolaže izuzetno ograničenim stručnim kapacitetima za različite oblasti pravne tekovine EU koja je neophodna u fazi stručne, terminološke i pravne redakteure tekstova koji će nakon pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji postati pravno obavezujući tekstovi koji će proizvoditi pravno dejstvo, Ministarstvo evropskih poslova je tokom prethodne godine razradilo Smjernice o načinu sprovođenja kvaliteta za usluge prevođenja koje definišu posebnu metodologiju izrade prevoda, nabavke usluga prevođenja, kao i precizan model kontrole kvaliteta zasnovan na bodovanju i racionalizaciji utroška budžetskih sredstava opredijeljenih za izradu crnogorskih prevoda evropskih akata. Ministarstvo evropskih poslova je trenutno jedina institucija koja na ovaj način izrađuje prevode za potrebe javne uprave.

Takođe, u kontekstu dostupnosti terminoloških rješenja iz pravnih akata Evropske unije i crnogorskih propisa, Ministarstvo evropskih poslova je redovno (jednom sedmično) ažuriralo internetsku terminološku bazu Monterm u koju je unijeto cirka **5300 pravnih termina** sa detaljnim deskriptivnim kategorijama. Javno dostupna terminološka baza Monterm koja se nalazila na jednom od servera Ministarstva javne uprave je, nakon hakerskih napada na mrežu Vlade Crne Gore, kao i sve

ostale aplikacije javne uprave, uklonjena sa pomenute lokacije i trenutno je dostupna samo unutar Ministarstva evropskih poslova.

U toku 2022. godine, u okviru višemjesečnog projekta realizovanog u sadarnji sa UNDP-em, Ministarstvo evropskih poslova je radilo na unapređenju i doradi informatičkog modula za koordinaciju prevođenja i redakture pravnih akata EU koji je segment platforme MESP, tj. Portala za evropske integracije. Korisnici ovog modula su preko 300 službenika javne uprave i vanjskih saradnika koji učestvuju u procesu pripreme crnogorske verzije pravne tekovine EU. Pored unapređenja već postojećih funkcija, u okviru modula je, na osnovu idejnog koncepta koji je izradila Direkcija za pripremu crnogorske verzije pravne tekovine EU, izrađen dodatni modul za izvještavanje i statistički pregled u svim fazama procesa koji su obuhvaćeni modulom za prevođenje i redakturu evropskih propisa. Ovaj modul, kao i ostatak platforme MESP još uvijek nije reinstaliran na serverima Ministarstva javne uprave nakon njihovog uklanjanja zbog avgustovskih hakerskih napada. Trenutni stručni kapaciteti javne uprave u oblasti informacionih tehnologija nijesu adekvatni za ponovno stavljanje u funkciju većine informatičkih alata, što je značajno otežalo rad Ministarstva i dodatno opteretilo organizaciju i koordinaciju svih procesa nakon hakerskih napada. Rad na ovim alatima od izuzetnog je značaja za sve institucije i pojedince koji su u bilo kom svojstvu uključeni u proces pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Nastavljena je podrška cjelokupnom pregovaračkom procesu za pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji, kroz prevođenje i organizaciju prevođenja niza dokumenata iz pregovaračkog procesa.

Ministarstvo evropskih poslova je u junu 2022. godine objavilo **novu revidiranu elektronsku verziju Priručnika za prevođenje pravnih akata Evropske unije** koju je izradila u saradnji sa Sekretarijatom za zakonodavstvo. Priručnik sadrži detaljna pravno-tehnička pravila za prevođenje evropskih akata na crnogorski jezik i usklađen je sa Međuinstitucionalnim stilskim vodičem Evropske komisije kao i sa nomotehničkim pravilima za izradu domaćih propisa.

3.2. DIREKTORAT ZA EVROPSKE FONDOVE

Aktivnosti u okviru nacionalnih (godišnjih) IPA programa

Imajući u vidu potrebe za finansiranjem reformi u okviru procesa pristupanja EU, izvještajnog perioda nastavljeno je sa ugovoranjem i sprovođenjem projekata obuhvaćenih perspektivom 2014-2020 (IPA II), kao i sa programiranjem finansijske perpektive IPA 2021-2027 (IPA III).

Kada je finansijska perspektiva IPA 2014-2020 (IPA II) u pitanju, sva sredstva iz nacionalnog programa IPA 2018 su ugovorena do 2. decembra 2022. godine, kada je istekao rok za ugovaranje ovog programa. Programom će biti finansirani važni infrastrukturni projekti, tako da će Crna Gora, između ostalog, dobiti novu zgradu za klinike za infektivne bolesti i dermatovenerologiju, zatvorsku bolnicu i nove objekte u UIKS-u i rekonstruisane sudove širom Crne Gore, ali i mrežu novih mikrobioloških laboratorija, što će olakšati svakodnevni život građana.

U dijelu finansijske perspektive IPA 2021-2027 (IPA III), Ministarstvo evropskih poslova je uspješno koordiniralo pripremu i potvrđivanje Okvirnog finansijskog sporazuma o partnerstvu za IPA-u III, koji je stupio na snagu 2. novembra 2022. godine, čime su kreirani preduslovi za ugovaranje i trošenje sredstava EU koja su Crnoj Gori na raspolaganju kroz finansijsku perspektivu IPA III. S tim u vezi, Finansijski sporazum za program IPA 2021 potpisan je 15. decembra 2022. godine. Ovim

programom, Evropska unija je opredijelila 32,4 miliona eura, pored dvije horizontalne akcije, podržane oblasti saobraćaja, životne sredine i poljoprivrede.

Tokom 2022. godine, završeno je i programiranje programa IPA 2022. S tim u vezi, sredinom jula 2022. godine, Kancelarija nacionalnog IPA koordinatora je unaprijeđene verzije akcionih dokumenata dostavila Delegaciji EU na dalju proceduru, a sam program Evropska komisija je usvojila 5. decembra 2022. godine. Ukupna vrijednost programa je 37,7 miliona eura i pored horizontalne akcije Instrument za evropsku integraciju, za koju je opredijeljeno 8,72 miliona eura, programom su predviđene i dvije direktne budžetske podrške za: 1) reformu javne uprave, u ukupnom iznosu od 14 miliona eura i 2) integrisano upravljanje granicom, u ukupnom iznosu od 15 miliona eura.

Dodatno, zbog energetske krize izazvane ratom u Ukrajini, od početka novembra 2022. godine, Kancelarija nacionalnog IPA koordinatora je radila i na reprogramiranju nacionalnog programa IPA 2023, kojim je Evropska unija opredijelila 30 miliona eura bespovratnih EU sredstava, u cilju ublažavanja efekata energetske krize u Crnoj Gori. Tim povodom, u saradnji između Delegacije EU, Ministarstva kapitalnih investicija, Ministarstva finansija i Ministarstva evropskih poslova, tokom decembra 2022. godine, radilo se na izradi nacrtu Akcionog plana za energetska podršku, koji će predstavljati integralni dio finansijskog sporazuma za program IPA 2023.

U cilju praćenja sprovođenja projekata iz IPA II finansijske perspektive, sastanak Sektorskog nadglednog odbora, u vidu dvodnevni sastanaka grupisanih po IPA II sektorima, održan je 9. i 10. juna 2022. godine. Umjesto održavanja drugog polugodišnjeg sastanka, u dogovoru sa Delegacijom EU i uskladu sa relevantnim Priručnikom o procedurama, sprovedena je pisana procedura 7. decembra 2022. godine. Dodatno, sastanak Nadglednog IPA odbora je održan 9. decembra 2022. godine.

Aktivnosti u okviru regionalnih IPA programa

Kada je podrška u okviru regionalni programa u pitanju, Crnoj Gori je tokom 2022. godine dodijeljeno 15 miliona eura iz programa Višekorisička IPA-e, koji su namijenjeni nabavci opreme za nadzor nad granicama, ali je nastavljeno i sa sprovođenjem ostalih regionalnih projekata. S tim u vezi, Implementacionom odlukom C(2022)8947 od 30. novembra 2022. godine, Evropska komisija je usvojila dopunu programa Višekorisičke IPA-e za 2021-2022. godinu, kojim je, za države zapadnog Balkana i Tursku opredijeljena podrška u ukupnom iznosu 192,75 miliona eura.

Tokom izvještajnog perioda nastavljeno je ili započeto sprovođenje petnaest nacionalnih projekata tehničke podrške pripremi projektne dokumentacije koji se finansiraju sredstvima Zapadnobalkanskog investicionog okvira (ZIO). Takođe, započeto je ili nastavljeno sprovođenje pet projekata odobrenih za sufinansiranje investicija za sprovođenje infrastrukturnih projekata koji su u okviru ovog instrumenta dodijeljeni Crnoj Gori u kontekstu Berlinskog procesa.

Ministarstvu evropskih poslova su kroz 27. poziv za tehničku podršku u pripremi projektne dokumentacije, koji je bio otvoren do 18. februara 2022. godine, dostavljene 2 projektne aplikacije od strane Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, odnosno Ministarstva ekonomskog razvoja. Obje projektne aplikacije su odobrene u Rimu 21. i 22. juna 2022. godine, gdje su u hibridnom formatu održani sastanci strateškog i operativnog odbora ZIO a tiču se:

- pripreme projektne dokumentacije za drugu fazu unapređenja sistema upravljanja otpadnim vodama u opštini Nikšić, kroz izgradnju kanalizacione mreže za četiri prigradska naselja

(Rubeža, Oštrovac, Dragova Luka i Ćemenca) u opštini Nikšić za koji je odobren budžet od 625.000 eura;

- ažuriranja tehničke dokumentacije i pripreme tenderske dokumentacije za drugu fazu razvoja širokopojasne infrastrukture za internet u Crnoj Gori za koji je odobren budžet od 550.000 eura.

Ministarstvu evropskih poslova su kroz 28. poziv za tehničku podršku u pripremi projektne dokumentacije dostavljene 2 projektne aplikacije od strane Ministarstva kapitalnih investicija, dok su 3 projektne aplikacije dostavljene kroz 7. poziv za sufinansiranje investicija za sprovođenje infrastrukturnih projekata projektne aplikacije dostavili Ministarstvo kapitalnih investicija (1), Ministarstvo prosvjete (1) i Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma (1). Ovi pozivi su bili otvoreni do 26. avgusta 2022. godine.

U Briselu su 5. decembra 2022. godine u hibridnom formatu održani sastanci strateškog i operativnog odbora ZIO. U odnosu na Crnu Goru, na sastanku je predstavljena pozitivno ocijenjena projektna aplikacija Dopuna studije izvodljivosti, procjena uticaja na životnu sredinu i priprema glavnih projekata za nastavak izgradnje autoputa Bar-Boljare, u okviru 28. poziva tehničke podrške za pripremu projektne dokumentacije u vrijednosti od 6 miliona eura.

Na istom sastanku su odobrena i 2 projekta koji su pozitivno ocijenjeni kroz 7. poziv za sufinansiranje investicija i to:

- Unapređenje komunalne infrastrukture u opštinama Kolašin, Mojkovac i Rožaje za koji je odobreno oko 23 miliona eura i
- Unapređenje obrazovne infrastrukture u Crnoj Gori za koji je odobreno oko 11 miliona eura;

Dodatno, Operativni odbor ZIO je pisanom procedurom donio odluku o raspisivanju 29. poziva za dostavljanje projekata za tehničku podršku u pripremi projektne dokumentacije i 8. poziva za sufinansiranje investicija za sprovođenje infrastrukturnih projekata.

Aktivnosti u okviru programa prekogranične i teritorijalne saradnje

U okviru IPA II programa programa teritorijalne i prekogranične saradnje do kraja 2022. godine ugovoreno je ukupno 270 projekata sa učešćem crnogorskih organizacija i institucija, 184 u okviru trilateralnih i transnacionalnih programa, vrijednosti za crnogorske partnere 41,3 milion eura i 86 u okviru bilateralnih programa, ukupne vrijednosti 32,3 miliona eura. Usvojena su programska dokumenta za programe teritorijalne i prekogranične saradnje u kojima Crna Gora učestvuje u okviru IPA III za period 2021-2027, te objavljeni prvi pozivi za dostavljanje projektnih predloga u okviru Euro MED, Dunavskog transnacionalnog programa i Interreg IPA programa Južni Jadran. Do kraja 2022. godine ugovoreni su vrijedni projekti u oblasti zaštite životne sredine, podsticanja zapošljavanja i unapređenja turizma, te očuvanja kulturnog i prirodnog naslijeđa u okviru Trećeg poziva za dostavljanje predloga projekata programa Crna Gora-Albanija, Srbija-Crna Gora i Crna Gora-Kosovo, te Euro-MED programa.

U okviru programa prekogranične saradnje Crna Gora – Albanija, tokom izvještajnog perioda u realizaciji je bilo pet projekata podržanih kroz Dugi poziv. Održana je radionica za pripremu punih aplikacija za uspješne aplikante Trećeg poziva 29. juna 2022. godine. Forum sa korisnicima projekata

Drugog poziva organizovan je 9. septembra 2022. godine u Skadru, u cilju doprinosa poboljšanju učinka implementacije projekata kroz razmjenu mišljenja korisnika bespovratnih sredstava o tekućoj implementaciji projekata, aktuelnim problemima i dobrim praksama, te kroz podsticanje međuprojektne komunikacije.

Proces ocjenjivanja projekata pristiglih u okviru Trećeg poziva je završen u decembru 2022. godine kada je i ugovoreno 6 projekata.

Tokom 2022. godine održana su tri sastanka Zajedničkog odbora za nadgledanje Programa (ZON) i to 11. februara, 19. decembra i 29. decembra 2022. godine. Tokom ovih sastanaka ZON je donio odluke/odobrio relevantne dokumente (Godišnji izvještaj o radu, Godišnji plan rada, Godišnji plan komunikacije i vidljivosti), dao pozitivno savjetodavno mišljenje na listu projekata predloženih za finansiranje u okviru Trećeg poziva i donio odluku u vezi sa tematskim prioritetima, specifičnim ciljevima i ciljnim korisnicima za Četvrti poziv za podnošenje predloga projekata.

Bilateralni sastanak operativnih struktura održan je 31. oktobra 2022. godine u Tirani i tom prilikom je dogovoreno unapređenje aktivnosti i dalja dinamika rada obje strukture.

U cilju promocije programa, projekata i njihovih rezultata, 24. juna 2022. godine je organizovana radionica za novinare, tokom koje su novinari iz više crnogorskih medija imali priliku da obiđu projekte na sjeveru Crne Gore, upoznaju se sa njihovim rezultatima i pišu o tome u svojim medijima. Ista radionica za predstavnike albanskih medija organizovana je u Albaniji 11. novembra 2022. godine. Tokom 2022. godine pripremljena su i distribuirana tri izdanja biltena "Unapređivanje saradnje". Takođe, krajem decembra 2022. godine završena je izrada petnaestominutnog promotivnog filma pod nazivom "Promocija ekoturizma na teritoriji Crne Gore, Albanije i Kosova", koji ima za cilj promociju svih projekata iz oblasti turizma sprovedenih u okviru programa prekogranične saradnje sa Albanijom i Kosovom kao i promociju regije i regionalne saradnje.

Kada je u pitanju naredna faza Programa za period 2021-2027, IPA III, Evropska komisija je usvojila programski dokument 25. maja 2022. godine. Vrijednost programa iznosi 11,9 miliona eura doprinosa EU usmjerenih na zaštitu životne sredine, prilagođavanje klimatskim promjenama, sprečavanje i upravljanje rizikom, te na turizam i kulturno i prirodno nasljeđe. Nakon odobrenja programskog dokumenta započete su pripremne aktivnosti za početak implementacije programa.

Kada je riječ o programu prekogranične saradnje Crna Gora – Kosovo, tokom 2022. godine u realizaciji je bilo tri projekta podržanih kroz Dugi poziv. U periodu od 3. juna do 26. jula 2022. godine sproveden je treći ciklus monitoring posjeta projektima koji su ugovoreni u okviru Drugog poziva koje su imale za cilj nadgledanje implementacije projekata kao i podršku korisnicima. U Prištini je 16. septembra 2022. godine organizovan Forum sa korisnicima projekata Drugog poziva, u cilju povećanja kapaciteta korisnika projekata sa ciljem da se doprinese poboljšanju uticaja projekata koji se sprovode i to kroz razmjenu mišljenja korisnika grantova u vezi sa tekućom implementacijom projekta, aktuelnim pitanjima i dobrim praksama i kroz podsticanje među-projektne komunikacije.

Proces ocjenjivanja projekata pristiglih u okviru Trećeg poziva je završen u decembru 2022. godine kada je i ugovoreno 10 projekata. Sedmi sastanak ZON, tokom koga članovi ZON-a dali pozitivno savjetodavno mišljenje na listu projekata predloženih za finansiranje u okviru Trećeg poziva održan je 14. decembra 2022. godine.

Radionica za novinare u Crnoj Gori koja je imala za cilj promociju programa i projekata je održana 1. jula 2021. godine i obuhvatila je posjetu projektima koji se realizuju u opštinama Gusinje,

Plav i Andrijevića. Tokom radionice, novinari su imali priliku da obiđu lokacije koje su rezultat projekata ugovorenih u okviru Prvog i Drugog poziva za podnošenje projektnih prijedloga u okviru ovog programa.

Kada je u pitanju naredna faza Programa za period 2021-2027, IPA III, Evropska komisija je usvojila programski dokument 31. maja 2022. godine. Vrijednost programa iznosi 8,4 miliona eura doprinosa EU usmjerenih na zapošljavanje, mobilnost radne snage i socijalnu i kulturnu inkluziju preko granica, te turizam i kulturno i prirodno naslijeđe. Nakon odobrenja programskog dokumenta započete su pripremne aktivnosti za početak implementacije programa.

Što se tiče programa prekogranične saradnje Srbija – Crna Gora 2014-2020, tokom 2022. godine u fazi realizacije je bio jedan projekat koji je ugovoren u okviru Prvog poziva, te 8 projekata ugovorenih u okviru Drugog poziva koji su doprinijeli jačanju socijalne inkluzije ranjivih grupa, te unapređenju kapaciteta za korišćenje turističkih potencijala u programom obuhvaćenoj oblasti.

U okviru Trećeg poziva, koji je bio raspisan u periodu od 3. marta do 1. juna 2022. godine, u decembru 2022. godine su ugovorena četiri projekta ukupne vrijednosti 1,34 miliona eura, dok se u 2023. godini očekuje ugovaranje projekata koji će biti finansirani iz preostalih sredstava u okviru Programa iz alokacija za 2019. i 2020. godinu, a odnose se na povećanje zapošljivosti i mogućnosti zapošljavanja, poboljšanje upravljanja otpadom i otpadnim vodama, kao i unapređenje kapaciteta za korišćenje turističkih potencijala u programom obuhvaćenoj oblasti.

Održana su dva sastanka Zajedničkog odbora za nadgledanje, 9. februara kada je razmatran i usvojen Godišnji izvještaj o sprovođenju Programa za 2021. godinu, dok je na sastanku 2. decembra razmotrena preliminarna lista odobrenih projekata za finansiranje u okviru Trećeg poziva i dato pozitivno mišljenje na istu.

Nastavljene su aktivnosti na sprovođenju monitoring posjeta projektima finansiranim u okviru Programa. Bilateralni sastanak operativnih struktura održan je 30. novembra 2022. godine u Beogradu kada su razmatrane teme koje se tiču statusa Trećeg poziva za predloge projekata, verifikaciju troškova, nepravilnosti, upravljanje rizicima i pravni okvir za IPA III.

Kada je u pitanju naredna faza Programa za period 2021-2027, IPA III, Evropska komisija je usvojila programski dokument 25. maja 2022. godine. Vrijednost programa iznosi 8,4 miliona eura doprinosa EU usmjerenih na zapošljavanje, mobilnost radne snage i socijalnu i kulturnu inkluziju preko granica, te turizam i kulturno i prirodno naslijeđe. Nakon odobrenja programskog dokumenta započete su pripremne aktivnosti za početak implementacije programa.

U okviru programa prekogranične saradnje Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014 - 2020, tokom prve polovine 2022. godine otpočelo je sprovođenje 5 projekata ugovorenih kroz Treći poziv, koji su usmjereni na poboljšani pristup tržištu rada i zapošljavanje, prevenciju i upravljanje rizikom, ublažavanje i prilagođavanje klimatskim promjenama.

Tokom 2022. godine održana su dva sastanka Zajedničkog odbora za nadgledanje. Na sastanku 2. juna razmotren je napredak u sprovođenju Programa i projekata i predstavljeni su projekti ugovoreni u okviru Trećeg poziva, dok je na sastanku 20. decembra, pored konstatovanja napretka u sprovođenju Programa i projekata, Zajednički odbor usvojio Plan rada i Plan komunikacionih aktivnosti za 2023. Redovno su sprovedene monitoring posjete projektima.

Kada je u pitanju naredna faza Programa za period 2021-2027, IPA III, Evropska komisija je usvojila programski dokument 19. maja 2022. godine. Vrijednost programa iznosi 8,4 miliona eura

doprinosu EU usmjerenih na zaštitu životne sredine, prilagođavanje klimatskim promjenama, sprečavanje i upravljanje rizikom, te na turizam i kulturno i prirodno nasljeđe. Nakon odobrenja programskog dokumenta započete su pripremne aktivnosti za početak implementacije programa. Objava prvog poziva se očekuje tokom II kvartala 2023. godine.

Kada je riječ o trilateralnom Interreg IPA programu prekogranične saradnje za Italiju, Albaniju i Crnu Goru, od 32 projekta koja su odobrena u okviru Prvog poziva, čija je ukupna vrijednost 30,5 miliona eura, od čega je za crnogorske organizacije i institucije opredijeljeno 7,34 miliona eura, 31 projekat je završen, dok je sprovođenje jednog projekta (ON CLOUD NINE) i dalje u toku. Takođe, nastavljeno je sprovođenje 8 ugovorenih tematskih projekata, ukupne vrijednosti 40 miliona eura, od čega crnogorskim partnerima pripada 10,5 miliona eura. Projekti obuhvataju realizaciju zajedničkih aktivnosti u oblastima kulturne saradnje, upravljanja i reagovanja u vanrednim situacijama, zdravstvene zaštite, poljoprivrede i ribarstva, unapređenja turističke ponude, bolje povezanosti programskog područja i jačanja konkurentnosti malih i srednjih preduzeća. Završetak projekata se očekuje do juna 2023. godine. U okviru Drugog ciljanog poziva u kome je odobreno 40 projekata, crnogorski partneri učestvuju u 27 projekata (20 standardnih i 7 projekata manjeg obima), od čega je za crnogorske korisnike opredijeljeno 3 miliona eura. Sprovođenje projekata Drugog ciljanog poziva otpočelo je krajem 2020. godine. Završetak projekata je planiran za jun 2023. godine, s obzirom na to da je dio projekata produžen imajući u vidu uticaj COVID-19 pandemije na projektne aktivnosti.

Održana su dva sastanka Zajedničkog odbora za nadgledanje 13. aprila i 14. novembra 2022. godine u Bariju.

Program Interreg IPA Južni Jadran za period 2021-2027 je nastavak Interreg IPA Programa prekogranične saradnje za Italiju, Albaniju i Crnu Goru za period 2014-2020. i Evropska komisija ga je usvojila 26. septembra 2022. Ukupan budžet Programa iznosi 82 miliona eura. Program će se sprovoditi u okviru pet tematskih prioriteta: Pametnija Evropa, usmjeren na inovacije i unapređenje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća kroz zajedničke prekogranične akcije; Zelenija Evropa, usmjeren na promovisanje energetske efikasnosti, prilagođavanje na klimatskim promjenama i sprečavanju rizika, kao i zaštitu biološke raznolikosti i smanjenje zagađenja; Povezanija Evropa, usmjeren na razvijanje održive i intermodalne nacionalne, regionalne i lokalne mobilnosti; Socijalnija Evropa, usmjeren na poboljšanje pristupa inkluzivnim i kvalitetnim uslugama u obrazovanju i jačanje uloge kulture i održivog turizma u ekonomskom razvoju i socijalnoj inkluziji; Bolje upravljanje, usmjeren na unapređivanje saradnje institucija u sve tri zemlje u cilju povećanja efektivnosti javnih politika i njihove umreženosti. Crna Gora je potpisala Sporazum o sadržaju Interreg IPA Programa Južni Jadran za period 2021-2027 i potvrdi nacionalnog kofinansiranja 7. marta 2022. godine.

Prvi poziv za dostavljanje predloga projekata u okviru novog Interreg IPA programa prekogranične saradnje Južni Jadran objavljen je 29. decembra 2022. godine sa rokom za podnošenje projektnih predloga do 29. marta 2023. godine.

U okviru Interreg IPA programa prekogranične saradnje za Hrvatsku, Bosnu i Hercegovinu i Crnu Goru, tokom 2022. godine nastavljeno je sprovođenje projekata koji su izabrani za finansiranje u okviru Drugog poziva, ukupne vrijednosti oko 38 miliona eura. Za crnogorske partnere, koji su ostvarili učešće u 33 projekta ukupne vrijednosti 35,24 miliona eura, opredijeljeno je oko 10,1 miliona eura. Do kraja godine završena su 22 projekta, a završetak preostalih se očekuje tokom prvog kvartala 2023. godine.

Održano je ukupno 7 tehničkih sastanka između Upravljačkog tijela i nacionalnih tijela Programa, 3. marta, 8. juna, 17. oktobra, 4. novembra i 8. decembra u onlajn formatu, odnosno 29.

septembra u Neumu i 14. decembra u Zagrebu. Takođe, održan je sedmi po redu sastanak Zajedničkog odbora za nadgledanje, i to 29. novembra u onlajn formatu.

Programski događaj povodom Dana evropske saradnje organizovan je 30. septembra u Neumu. Dan evropske saradnje obilježen je i 12. oktobra u Nikšiću. Tom prilikom, predstavnici Ministarstva evropskih poslova posjetili su Opštinu i obišli Inovaciono-preduzetnički centar Tehnopolis, te uručili didaktičke igračke djeci koja su korisnici Udruženja za pomoć licima ometenim u psihofizičkom razvoju iz Nikšića.

Tokom godine nastavljen je intenzivan rad na završetku procesa programiranja za novi za finansijski period 2021-2027. Evropska komisija je 3. novembra 2022. godine odobrila Interreg VI-A IPA program Hrvatska - Bosna i Hercegovina - Crna Gora, koji će se sprovoditi u finansijskom razdoblju 2021-2027. Tim povodom, u Zagrebu je 13. decembra upriličena svečana konferencija, na kojoj je predstavljen novi Interreg VI-A IPA program prekogranične saradnje, kao i dosadašnji rezultati tekućeg programa saradnje između Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Crne Gore. Program vrijednosti 117,6 miliona eura doprinosa EU biće usmjeren na pametna ulaganja, inovacije, konkurentno preduzetništvo, zelena ulaganja u zaštitu životne sredine i efikasno upravljanje rizicima, dostupne i otporne zdravstvene usluge, kao i održivi i inkluzivni turizam i kulturu. Crna Gora je potpisala Sporazum o sadržaju Interreg IPA programa Hrvatska-Bosna i Hercegovina-Crna Gora za period 2021-2027 i potvrdi nacionalnog kofinansiranja 27. aprila 2022. godine.

U okviru Dunavskog transnacionalnog programa (DTP) nastavljeno je sprovođenje pet projekata, odobrenih u okviru Trećeg poziva, u kojima u svojstvu projektnih partnera učestvovala crnogorske institucije. Riječ je o projektima koji su posvećeni razvoju inovacija, zaštiti životne sredine, obnavljanju ekoloških koridora i poboljšanju institucionalnih kapaciteta korisnika na području Dunavskog regiona. Ukupan iznos sredstava opredijeljenih za realizaciju aktivnosti crnogorskih partnera iznosi 643 hiljade eura. Održan je jedan sastanak Odbora za nadgledanje, 16-17. maja 2022. godine.

Tokom 2022. godine sprovedene su aktivnosti posvećene procesu programiranja novog Programa Dunavskog regiona 2021-2027, kao svojevrsnog nastavka Dunavskog transnacionalnog programa. U tom smislu, održana su dva sastanka Radne grupe za programiranje na kojima su definisani iznosi budžeta programa i projekata tehničke podrške, usvojen nacrt prvog poziva za dostavljanje predloga projekata i usklađena konačna verzija teksta osnovnog programskog dokumenta. Evropska komisija je usvojila program 29. novembra 2022. godine, ukupnog budžeta od 213 miliona eura doprinosa EU usmjerenih na pametniji, zeleniji i socijalno orjentisani Dunavski region. Crna Gora je 25. jula 2022. godine potpisala Sporazum o sadržaju Programa Dunavskog regiona i potvrdi nacionalnog kofinansiranja za period 2021-2027. Takođe, Prvi poziv za dostavljanje predloga projekata, ukupne vrijednosti 91,7 miliona eura, bio je otvoren od 29. septembra do 1. novembra 2022. godine. Konačno, prvi sastanak Odbora za nadgledanje novog programa održan je 5-6. decembra 2022. godine.

Kada je riječ o Jadransko-jonskom transnacionalnom programu (ADRION), nastavljena je implementacija 21 projekta, odobrenih tokom Drugog, Trećeg i Četvrtog poziva u kojima crnogorski partneri imaju na raspolaganju oko 2,4 miliona eura. Projekti se sprovode u oblastima valorizacije i očuvanja prirodnog i kulturnog nasljeđa, zaštite životne sredine i unapređenja sistema pomorskog saobraćaja. Peti vanredni poziv za dostavljanje predloga projekata trajao je od 7. juna do 8. jula 2022. godine. Poziv je bio ograničenog karaktera, s obzirom da je namijenjen isključivo univerzitetima, naučno-istraživačkim institucijama i organizacijama za podršku razvoju preduzetništva. Cilj poziva je

jačanje kompetencija i vještina u oblastima od strateške važnosti za Jadransko-jonski region, poput plave ekonomije, socijalnih inovacija, obnovljive energije i cirkularne ekonomiju, te će kroz realizaciju projekata biti pružena podrška pripremnim aktivnostima posvećenim razvoju transnacionalnih master studijskih programa u navedenim oblastima.

Povodom potrebe sagledavanja finansijskih učinaka ostvarenih tokom dosadašnjeg sprovođenja programa, održan je sastanak Odbora za nadgledanje 21. decembra 2022. godine.

Što se tiče procesa programiranja novog IPA Jadransko-jonskog programa (IPA ADRION), održano je pet sastanaka Radne grupe za programiranje koji su rezultirali postizanjem konsenzusa u pogledu usvajanja konačne verzije Osnovnog programskog dokumenta, kao i teksta posvećenog specifičnom cilju ISO1 i aneksu 3 Osnovnog programskog dokumenta, kojim je definisan način pružanja podrške sprovođenju ciljeva Strategije EU za Jadransko-jonski region (EUSAIR). Sporazum o sadržaju IPA ADRION programa i potvrdi nacionalnog kofinansiranja za period 2021-2027 Crna Gora je potpisala 11. novembra 2022. godine. Konačno, Evropska komisija je zvanično odobrila IPA ADRION program 30. novembra 2022. godine, ukupnog budžeta od 136,6 miliona eura doprinosa EU usmjerenih na podršku pametnijem, zelenijem i povezanijem Jadransko-jonskom regionu.

U okviru Interreg Mediteranskog transnacionalnog programa 2014-2020 (MED) tokom 2022. godine završeno je sprovođenje 21 projekta na teritoriji Crne Gore. Iskustva i rezultati ovih projekata predstavljaju osnovu za novu finansijsku perspektivu 2021-2027 i program Interreg Euro-MED, koji je odobren od strane Evropske komisije 31. maja 2022. Euro-MED program ukupne vrijednosti 215 miliona eura EU doprinosa usmjeren je na jačanje održive inovativne ekonomije, zaštitu, obnavljanje i valorizaciju životne sredine, unapređenje zelenih životnih područja i unapređenje održivog turizma. Crna Gora je 8. marta 2022. potpisala Sporazum o sadržaju Interreg VI-B Euromediterranskog programa saradnje 2021-2027 i potvrdi nacionalnog kofinansiranja. Tokom ove godine objavljena su tri poziva za dostavljanje projektnih predloga u okviru programa Interreg Euro-MED, i to prvi i treći pod prioritetom Upravljanje, dok je drugi poziv orijentisan na prioritete Pametniji i Zeleniji Mediteran. U okviru Prvog i Trećeg poziva odobreno je ukupno 8 projekata, dok crnogorski partneri učestvuju u dva projekta. Ugovoranje ovih projekata, kao i potpisivanje Finansijskog sporazuma očekuju se u prvom kvartalu 2023. godine.

Kada je riječ o makroregionalnim strategijama, tokom izvještajnog perioda, Ministarstvo evropskih poslova je nastavilo da koordinira i prati sprovođenje Strategije EU za Jadransko-jonski region (EUSAIR), kao i sprovođenje strateškog projekta Jedinica za podršku – Podrška upravljanju Strategijom Evropske unije za Jadransko-jonski region (EUSAIR) – Facility Point.

U Ulcinju je 6. jula 2022. održan događaj „Promocija zaštićenih morskih područja u Crnoj Gori u okviru EUSAIR“ na kome su predstavljene novine u pogledu upravljanja crnogorskim obalnim područjem, dok je na Žabljaku 5. avgusta 2022. održana konferencija „Ekološka povezanost u okviru Jadransko-jonskog regiona“ na kojoj je diskutovano o aktuelnim politikama u oblasti zaštite životne sredine i zaštićenih morski područja. U periodu 19-23. septembra 2022. u Izoli (Slovenija), u okviru Nedelje mediteranskih obalnih i makroregionalnih strategija, predstavljene su aktuelnosti u oblasti plavog rasta i održivog korištenja potencijala Jadransko-jonskog regiona. U Sarajevu je 6. oktobra 2022. održan XVIII sastanak Upravnog odbora EUSAIR-a, kome su prethodili tehnički sastanci EUSAIR nacionalnih koordinatora i EUSAIR koordinatora stubova, 5. oktobra 2022. Takođe, održan je prvi sastanak Radne grupe za reviziju EUSAIR, u Zagrebu, 9. decembra 2022, kao i XV sastanak Upravnog odbora projekta "Jedinica za podršku – podrška upravljanju Strategijom Evropske unije za jadransko-jonski region (EUSAIR)", 14. decembra 2022, u Ljubljani.

Što se tiče Strategije Evropske unije za Dunavski region (EUSDR) online sastanak nacionalnih koordinatora Strategije i koordinatora prioriteta održan je 19. maja 2022, a 31. maja 2022. je organizovan online sastanak Upravljačke grupe za prioritetnu oblast 10 – Institucionalni kapaciteti i saradnja. U hibridnom formatu okviru EUSDR foruma održan je ministarski sastanak 19. oktobra 2022. na kojem je učestvovala ministarka evropskih poslova Jovana Marović. Nacionalni koordinatorski sastanak Strategije za EU fondove Bojan Vujović je 20. oktobra 2022. učestvovao na panelu o uključivanju EUSDR prioriteta u programe Evropske unije.

Aktivnosti Kancelarije za podršku rukovodiocu Operativne strukture za bilateralne prekogranične programe

Kada je u pitanju rad Operativne strukture za programe prekogranične saradnje Crna Gora - Albanija i Crna Gora - Kosovo tokom izvještajnog perioda sprovedena je redovna verifikacija i odobravanje kvartalnih izvještaja o napretku projekata koji su finansirani kroz IPA II programe prekogranične saradnje sa Albanijom i Kosovom, koji se pripremaju za posebno za svaki program prekogranične saradnje pojedinačno pojedinačno po godinama za period koji obuhvata 2014-2020. Izvještaje priprema Direktorat za finansiranje i ugovaranje EU pomoći Ministarstva finansija – CFCU, koji se nakon verifikacije i odobrenja od strane rukovodioca Operativne strukture upućuju Ministarstvu finansija – Direktoratu za upravljačku strukturu. Kvartalni izvještaji se pripremaju po isteku kvartala, rok za dostavu izvještaja odobrenih od strane rukovodioca Operativne strukture Direktoratu za upravljačku strukturu je 15-i u mjesecu za I i III kvartal, odnosno 10-i u mjesecu za II i IV kvartal. U 2022. godini je od strane rukovodioca Operativne strukture odobreno 56 kvartalnih izvještaja.

Takođe, sprovedeno je i odobravanje zahtjeva za plaćanje za projekte iz prvog i drugog poziva za programe prekogranične saradnje sa Albanijom i Kosovom, koje priprema Direktorat za finansiranje i ugovaranje EU pomoći Ministarstva finansija – CFCU. Tokom 2022 godine rukovodilac Operativne strukture je odobrio 8 zahtjeva za plaćenje, ukupne vrijednosti cca 650.000,00 eura.

Izrađene su godišnje Izjave o upravljanju kojima se garantuje funkcionisanje sistema prekogranične saradnje i prateća dokumentacija za rukovodioca Operativne strukture, kancelariju za podršku rukovodiocu OS i tijela koja čine Operativnu strukturu: Tijelo za prekograničnu saradnju koju predstavlja Direkcija za bilateralne prekogranične programe u MEP-u i Direktorat za finansiranje i ugovaranje sredstava EU pomoći Ministarstva finansija (CFCU). Pored navedenog, tokom ovog procesa se prate aktivnosti i provjerava funkcionisanje operativnih struktura Albanije i Kosova, koje su dužne da izdaju godišnje garancije o upravljanju. Izjava se priprema do kraja januara tekuće godine za prethodnu godinu. Ovom izjavom se garantuje funkcionisanje sistema prekogranične saradnje za programe prekogranične saradnje sa Albanijom i Kosovom, uz izdavanje moguće rezervacije za nedostatke i ozbiljne rizike u funkcionisanju tijela operativnih struktura i cijelog programa. Objedinjena godišnja Izjava o upravljanju za IPA II programe u kojima je Crna Gora vodeća država programa, se preko Direktorata za upravljačku strukturu MF dostavlja Evropskoj komisiji. U 2022. godini su izdate Izjave o upravljanju za 2021. godinu, kojima se garantuje funkcionisanje sistema prekogranične saradnje za programe sa Albanijom i Kosovom.

Takođe, izrađena je godišnje Garancija o upravljanju za program prekogranične saradnje Srbija - Crna Gora, koja se izdaje do kraja decembra tekuće godine.

Kancelarija za podršku rukovodiocu Operativne strukture je obavila dvije kontrole na licu mjesta za tijela koja čine Operativnu strukturu i to sistemsku i transakcionu kontrolu u CFCU i sistemsku kontrolu u Tijelu za prekograničnu saradnju.

Tokom izvještajnog perioda Kancelarija za podršku rukovodiocu Operativne strukture je obavila dvije kontrole završenim projektima u okviru programa prekogranične saradnje sa Albanijom i Kosovom u cilju praćenja održivosti projekata nakon perioda implementacije.

3.3. ODJELJENJE ZA UNUTRAŠNJU REVIZIJU

Unutrašnja revizija je nezavisno, objektivno uvjeravanje i savjetodavna aktivnost, koja ima za cilj da doda vrijednost i unaprijedi poslovanje subjekta. Ona pomaže subjektu da ostvari svoje ciljeve obezbjeđujući sistematičan, disciplinarn pristup ocjeni i poboljšanju efektivnosti procesa upravljanja rizikom, kontrola i procesa upravljanja.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva koji je usvojen na Vladi CG 01.08.2022.godine , sistematizovano je Odjeljenje za unutrašnju reviziju I u okviru odjeljenja 3 radna mjesta. Radno mjesto Rukovodilac unutrašnje revizije je popunjeno 01.11.2022.godine, po osnovu privremenog preuzimanja zaposlenog od Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma.

Zakon o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru definiše uslove i način uspostavljanja unutrašnje revizije, zvanja unutrašnjih revizora i uslove za obavljanje poslova unutrašnje revizije. Prava i odgovornosti rukovodioca odjeljenja za unutrašnju reviziju i unutrašnjih revizora proizlaze iz Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru i drugih propisa kojima je uređeno obavljanje unutrašnje revizije.

U periodu 2 mjeseca usvojena je Povelja o unutrašnjoj reviziji, Strateški plan Odjeljenja za unutrašnju reviziju 2023-2025. godine i Godišnji plan unutrašnje revizije za 2023.godinu. U decembru 2022. godine sačinjen je i Registar rizika. U navedenom periodu nije izvršena nijedna revizija.

3.4.KABINET MINISTRA

U izvještajnom periodu, Kabinet ministra je sprovodio redovne zadatke predviđene Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva evropskih poslova, koji podrazumijevaju administrativne i protokolarne aktivnosti vezane za obaveze starješine Ministarstva, a čiji je pregled dat u nastavku:

Starješina	Događaj	Datum	Mjesto
Potpredsjednica Vlade Crne Gore za spoljnu politiku, evropske integracije i regionalnu saradnju i ministarka evropskih poslova Jovana Marović	Konferencija „Ponovno promišljanje evropske integracije Zapadnog Balkana u novom geopolitičkom kontekstu“ - panel „Uticaj rata u Ukrajini na proces evropske integracije“	9. maj 2022.	Pariz, Francuska
	Posjeta institucijama Evropske unije u sklopu delegacije koju je predvodio	Druga polovina maja 2022.	Brisel, Belgija

	predsjednik Vlade Crne Gore Dritan Abazović		
	Sastanak sa delegacijom članova Komiteta za spoljne poslove Evropskog parlamenta	25. maj 2022.	Podgorica, Crna Gora
	Sastanak sa državnim ministarkom Ministarstva vanjskih poslova SR Njemačke za Evropu i klimu Anom Lirman	30. maj 2022.	Podgorica, Crna Gora
	Sastanak sa specijalnim predstavnikom EU za dijalog Beograda i Prištine i druga regionalna pitanja Miroslavom Lajčakom	30. maj 2022.	Podgorica, Crna Gora
	Sastanak sa šefom Jedinice za Crnu Goru i Srbiju u Generalnom direktoratu Evropske komisije za susjedstvo i politiku proširenja Majklom Milerom	3. jun 2022.	Podgorica, Crna Gora
	Panel povodom Dana evropskog razvoja	21-22. jun 2022.	Brisel, Belgija
	Sastanak sa direktoricom za Evropu u Evropskoj službi za vanjske poslove (EEAS) Angelinom Ajhorst	2. jul 2022.	Brisel, Belgija
	Forum o globalnom ekonomskom uticaju agresije na Ukrajinu – panel „Razumijevanje nove globalne ekonomske stvarnosti“	21-22. jula 2022.	Istanbul, Turska
	Evropski forum Alpbah – paneli „Uloga Evrope u novom svjetskom poretku“, „Šta rat u Ukrajini znači za proces proširenja EU?“ i „Zapadni Balkan i EU – potrebno je dvoje za tango“	30. avgust – 2. septembar 2022.	Alpbah, Austrija
	Sastanak na marginama foruma sa saveznom ministarkom pravde Republike Austrije Almom Zadić		
	Forum o povezanosti „Sigurno povezani“ – panel „Planiranje i finansiranje otporne infrastrukture“	25-27. septembar 2022.	Drač i Tirana, Albanija
	Forumu „Žene, mir, bezbjednost“		Priština,

	Bilateralni susreti sa visokim zvaničnicima Vlade Republike Kosova: Albinom Kurtijem , predsjednikom Vlade, Besnikom Bislimijem , prvim potpredsjednikom Vlade za evropske integracije, razvoj i dijalog, koji je ujedno i glavni pregovarač za dijalog sa Srbijom, Donikom Gervalom Švarc , drugom potpredsjednicom Vlade i ministarkom vanjskih poslova i dijaspora, i Emilijom Redžepi , trećom potpredsjednicom Vlade za manjinska pitanja i ljudska prava	22-23. oktobar 2022.	Kosovo
	Forum civilnog društva i istraživačkih centara 2022 – panel „Obezbeđivanje održivih i otpornih investicija u infrastrukturu“	3. novembar 2022.	onlajn
	Globalni forum „Izgradnja povjerenja i jačanje demokratije“ – panel „Odgovorna javna uprava za jače demokratije u Istočnoj i Jugoistočnoj Evropi, Srednjem Istoku i Sjevernoj Africi – fokus na Ukrajinu“	17. novembar 2022.	Luksemburg, Luksemburg
	Sastanak na marginama foruma sa ministarkom pravde Luksemburga Samantom Tanson		
Rukovoditeljka radom Ministarstva Ana Novaković Đurović	Predstavljanje rezultata istraživanja javnog mnjenja „Stavovi građana o evropskim integracijama i procesu pristupanja Crne Gore članstvu u EU	13. decembar 2022.	Podgorica, Crna Gora
	Konferencija „LBTQ žene i rodne politike u procesu pristupanja EU“	26. decembar 2022.	Podgorica, Crna Gora

3.5. SLUŽBA ZA OPŠTE POSLOVE, LJUDSKE RESURSE I FINANSIJE

Služba za opšte poslove, ljudske resurse i javne nabavke vrši poslove koji se odnose na: pripremu rješenja o pravima i obavezama službenika i namještenika po osnovu rada; ugovora; rješenja za isplatu radnih grupa, rješenja za isplatu pomoći, rješenja o otpremnini, ; javne nabavke; poslove koji se odnose na primjenu, Zakona o slobodnom pristupu informacijama SPI; poslove koji se odnose na Zakon o mirnom rješavanju radnih sporova pred Agencijom za mirno rješavanje radnih sporova I Centrom za alternativno rješavanje radnih sporova; izrada internih pravilnika ministarstva; izrada godišnjeg izvještaja o nepravilnostima rada ministarstva FMC; razvrstavanje, raspoređivanje, evidentiranje, čuvanje i arhiviranje akata i predmeta; arhivsku djelatnost; kancelarijsko poslovanje u elektronskom obliku (e-DMS) i druge poslove.

U 2022 godini pozicija Načelnika službe nije popunjena.

3.5.1. Biro za opšte poslove i ljudske resurse

Nakon formiranja Ministarstva evropskih poslova, Biro za opšte poslove i ljudske resurse je u saradnji s ostalim organizacionim jedinicama Ministarstva donio više akata i preuzeo niz aktivnosti koje su bile neophodne kako bi Ministarstvo moglo otpočeti s radom.

Jedna od prvih aktivnosti nakon osnivanja Ministarstva bilo je preuzimanje službenika Kabineta predsjednika Vlade i Generalnog sekretarijata Vlade Crne Gore. Preuzeto je 56 službenik i Ministarstvo je nakon njihovog preuzimanja bilo u obavezi da izvrši raspoređivanje istih što je i urađeno nakon usvajanja **Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji** br. 01-142/22-565/13 od 01.08.2022. Usvajanjem navedenog Pravilnika Biro za opšte poslove i ljudske resurse je bio u obavezi da sačini rasporedna i finansijska rješenja za sve preuzete službenike. Pored navedenog Biro je u 2022. sačinio i niz ostalih rješenja iz rada i po osnovu rada. Ministarstvo evropskih poslova je u 2022. godini u kontinuitetu ažuriralo podatke o državnim službenicima i namještenicima kroz Centralnu kadrovsku evidenciju odnosno HRMIS program.

Donošenje **Kadrovskog plana za 2022.** je još jedan veoma važan i uspješno obavljen zadatak u okviru Biroa, a sve u cilju što kvalitetnijeg upravljanja ljudskim resursima.

Pored navedenih aktivnosti ono što je značajno spomenuti jesu i aktivnosti u vezi sa sprovođenjem postupaka zapošljavanja novih kadrova pred Upravom za ljudske resurse. U 2022. je sprovedeno **10 postupaka pred Upravom** putem javnih oglasa, a sve u cilju popunjavanja sistematizovanih radnih mjesta s mladim i stručnim kadrom koji je neophodan za jačanje administrativnih i ljudskih kapaciteta Ministarstva.

Tokom 2022. Rješenjem Vlade Crne Gore imenovano je tri lica iz kategorije Visoki rukovodni kadar. Pored vd sekretara ministarstva, imenovani su vd generalni direktori u Direktoratima, a u decembru 2022. imenovana je i državna sekretarka. U oktobru Rješenjem Vlade Crne Gore prestaje vršenje dužnosti vd generalnog direktora Direktorata za pristupanje i pravnu tekovinu EU.

Tokom novembra potpisan je Sporazum zaposlenog u Ministarstvu evropskih poslova na rad na određeno vrijeme u Misiji Crne Gore pri EU, sa sjedištem u Briselu.

U 2022. na nivou Ministarstva nije postojao centralizovani kalendar obuka, kao ni razvojni plan svakog zaposlenog putem kojeg bi se lakše mogao koordinirati proces slanja zaposlenog na obuke koje odgovaraju njegovim/njenim potrebama i koje doprinose efikasnijem obavljanju zadataka, odnosno jačanju kapaciteta i eventualnog napredovanja. Zaposleni su se samostalno prijavljivali na obuke koje su se podudarale s njihovim preferencijama i samostalnom procjenom korisnosti za posao koji u okviru MEP-a obavljaju. Zaposleni su redovno pohađali obuke u organizaciji Uprave za ljudske resurse.

Planirano je da će se u 2023. pristupiti izradi Okvira za profesionalni razvoj kadra i kalendaru obuka kako bi svaki zaposleni imao jasan pregled, i mogućnost za dalje profesionalno usavršavanje.

Zakonom o sprječavanju korupcije ("Službeni list Crne Gore", br. 53/14 i 42/17) propisano je da organ vlasti donosi plan integriteta. U skladu sa pomenutim zakonom imenovano je odgovorno lice za izradu i sprovođenje plana integriteta. Plan integriteta Ministarstva evropskih poslova donijet je u oktobru 2022. godine i objavljen je na internet stranici Ministarstva, i isti je dostavljen nadležnom organu u skladu sa zakonom. Takođe, u skladu sa obavezom koja proizilazi iz člana 49 Zakona o sprječavanju korupcije, a u okviru aktivnosti čiji je cilj sprječavanje korupcije, u Ministarstvu evropskih poslova određeno je i lice za prijem i postupanje po prijavi zviždača.

Ministarstvo je primilo ukupno 11 zahtjeva za slobodan pristup informacijama za 2022. Od Instituta Alternativa primljeno 7 zahtjeva, od kojih je su usvojena 3 zahtjeva, 3 zahtjeva su odbijena i 1 zahtjev je djelimično usvojen, Centra za građansko obrazovanje primljen je 1 zahtjev koji je usvojen, Saveza slijepih primljen je 1 zahtjev koji je usvojen, CRNVO primljen je 1 zahtjev koji je usvojen, a od Vlade Crne Gore nam je tražena 1 informacija .

Vodič za pristup informacijama donijet je 21. jula 2022. pod rednim brojem 01-037/22-4 i potom objavljen na sajtu. Imenovanjem novog službenika donijet je i novi Vodič za pristup informacijama zaveden pod rednim brojem 03/1-037/22-8 od 4. novembra 2022 i objavljen na sajtu Ministarstva evropskih poslova, dostupan na Web sajt: www.gov.me/mep www.eu.me

Svi podaci o načinu rješavanja zahtjeva unose se u informacioni sistem Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama.

U 2022 godini pozicija Šefa Biroa za finansijske poslova nije popunjena i u njemu radi samo jedan državni službenik.

3.5.2. Arhiva

U okviru Biroa sprovode se i aktivnosti koje se odnose na zavođenje i arhiviranje spisa, kao i otpremanje pošte. Donijeto je **Rješenje o određivanju brojčanog znaka organizacionih jedinica**. Ova služba evidentirala je akta kroz djelovodnik, djelovodnik UPI i djelovodnik za internu poštu.

Ukupno je arhivirano 3004 predmeta s velikim brojem podbrojeva, koji su sastavni dio pojedinih dokumenata (zahtjev za oslobađanje od PDV-a, doznake za bolovanje, rješenja za činovnike, putni nalozi, izvještaji sa službenog putovanja, odluke i uredbe, mišljenja na predloge zakona, zahtjevi za isplatu iz IPA programa i izvještaji sa službenih putovanja, zaključci Vlade i brojna druga dokumenta. Navedeni broj se odnosi na predmete arhivirane od strane organizacionih jedinica.

Arhiva je vodila i jedan upisnik u kojem je upisano 14 predmeta, što podrazumijeva da ima isto toliko i podbrojeva.

U internom djelovodniku je upisano 19 dokumenata sa 69 podbrojeva.

3.5.3 Biro za finansijske poslove i javne nabavke

Biro za finansije i računovodstvo je u 2022, uz nepotpune kadrovske kapacitete, uspustavio finansijsko poslovanje koje se odnosi na: pripremu obračunskih lista za zarade i drugih primanja zaposlenih; obračun i isplate troškova službenih putovanja zaposlenih; mjesečno dostavljanje podataka i izvještaja Ministarstvu finansija, Monstatu; priprema i obrada knjigovodstvene dokumentacije, vođenje poslovnih knjiga i finansijskih evidencija; izrada kvartalnih finansijskih izvještaja i priprema podataka za godišnji finansijski izvještaj; pripremi i realizaciji zahtjeva za plaćanje za blagovremeno i namjensko izvršenje budžeta Ministarstva, izrada predloga budžeta za narednu budžetsku godinu, izradu procedura za finansijsko poslovanje.

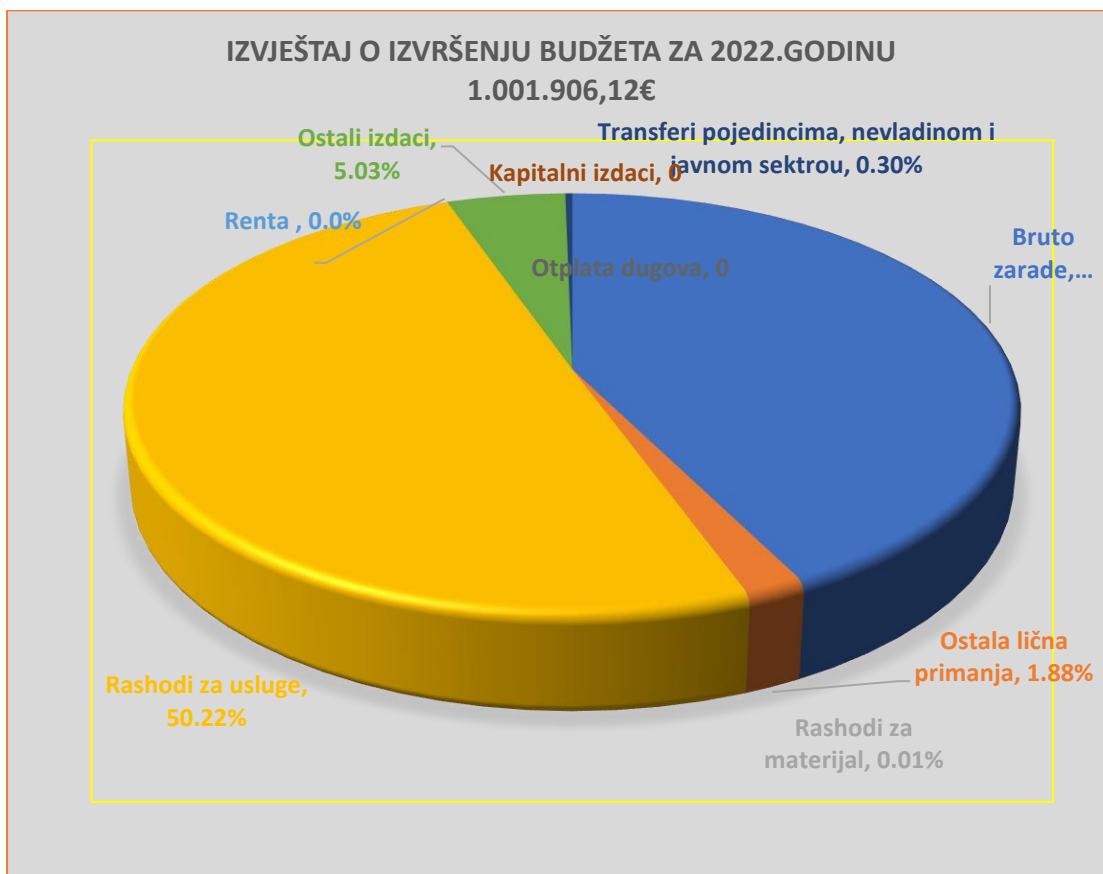
Budžet MEP-a opredijeljen Zakonom o budžetu za 2022. iznosio je 870.275.09 eur.

Izvršenje Ministarstva za 2022. godinu iznosi 1.001.903,12 eur, od čega je 709,639.33 eura realizovano iz budžeta, što predstavlja 81.54% planiranog budžeta, dok je 292,266.79 eura realizovano iz IPA sredstava. Potrošnja po budžetskim pozicijama prikazana je u tabeli koja slijedi.

		Tekući budžet za 2022.	Izvršavanje tekućeg budžeta za 2022.
4	IZDACI	870,275.09	1,001,906.12
41	TEKUĆI IZDACI	870,275.09	1,001,906.12
411	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	464,390.56	426,398.34
411-1	Neto zarade	351,853.62	323,569.92
411-2	Porez na zarade	19,323.04	14,029.75
411-3	Doprinosi na teret zaposlenog	65,925.90	61,927.11
411-4	Doprinosi na teret poslodavca	25,101.55	24,770.54
411-5	Opštinski prirez	2,186.45	2,101.02
412	Ostala lična primanja	30,148.60	18,832.46
412-7	Ostale naknade	30,148.60	18,832.46
413	Rashodi za materijal	10,295.34	80.00
413-1	Administrativni materijal	1.00	0.00
413-3	Materijal za posebne namjene	8,794.34	0.00
413-5	Rashodi za gorivo	1,500.00	80.00
414	Rashodi za usluge	292,946.97	503,186.69
414-1	Službena putovanja	75,106.58	42,825.27

414-2	Reprezentacija	14,369.42	1,706.39
414-3	Komunikacione usluge	1.00	0.00
414-7	*Konsultantske usluge, projekti i studije	142,923.45	435,078.56
414-8	Usluge stručnog usavršavanja	14,205.28	1,640.00
414-9	Ostale usluge	46,341.24	21,936.47
417	Renta	11,035.59	0.00
417-1	Zakup objekta	11,035.59	0.00
419	Ostali izdaci	51,555.03	50,438.63
419-1	Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	51,220.43	50,438.63
419-9	Izrada i održavanje softvera	334.60	0.00
431	Transferi pojedincima, nevladinom i javnom sektoru	9,901.00	2,970.00
431-4	Transferi nevladinim organizacijama	1.00	0.00
431-8	Ostali transferi pojedincima	9,900.00	2,970.00
441	Kapitalni izdaci	1.00	0.00
441-5	Izdaci za opremu	1.00	0.00
46	Otplata dugova	1.00	0.00

4630	Otplata obaveza iz prethodnih godina	1.00	0.00
------	--------------------------------------	------	------

Pored sredstava opredijeljenih Zakonom o Budžetu za 2022, Ministarstvo, odnosno Direktorat za evropske fondove kroz tehničku podršku koristi sredstava IPE: Ova sredstva su realizovana u iznosu od 292,266.79 eur.

Izvor sredstava	Stavka izdatka	Naziv stavke izdatka	PLAĆANJE
IPA	*4147	Konsultantske usluge	292,266.79

Javne nabavke

Ministarstvo evropskih poslova je u 2022. zaključilo dva ugovora koja se odnose na vrstu postupka-jednostavne nabavke. U pitanju su usluge turističke agencije za službena putovanja i usluge pisanog prevođenja pravne tekovine.

- Ugovore za usluge turističke agencije za službena putovanja je zaključen 02.08.2022. godine, vrijednost ugovora je 19.900,00 EUR, otvorenim postupkom.

- Ugovor za usluge pisanog prevodenja pravne tekovine Evropske unije je zaključen 30.12.2022, vrijednost ugovora je 18.000,00 EUR, otvorenim postupkom.

Ministarstvo evropskih poslova je u 2022. godini je sprovela i 11 jednostavnih nabavki ispod 8.000,00 EUR i to u ukupnom iznosu 6.392,30 EUR.

3.6. SLUŽBA ZA UPRAVLJANJE I PODRŠKU INFORMACIONIM SISTEMIMA

Služba za tehničku podršku vrši poslove koji se odnose na: održavanje računarskog Sistema i računarske mreže Ministarstva; učešće u izradi i održavanju WEB stranica i Portala Ministarstva; rješavanje manjih softversko – hardverskih problema i pružanje pomoći zaposlenim u Ministarstvu vezano za informatičke potencijale; organizaciju dostavljanja materijala za Vladu i njena radna tijela i Skupštinu Crne Gore i druge poslove.

Od juna 2022. godine kada Služba iz Generalnog sekretarijata Vlade, prelazi u novoformirano Ministarstvo evropskih poslova, nastavljaju se kontinuirane aktivnosti iz predhodnog perioda.

U periodu od prethodnih sedam mjeseci, Služba je obavila niz važnih aktivnosti u cilju obezbjeđivanja stabilnosti, sigurnosti i efikasnosti informacionih sistema (IS).

Augustovski cyber napad na informacionu infrastrukturu i servise Vlade Crne Gore, rezultirao je gašenjem servisa, interneta i mejl naloga. Uspjeli smo da u relativno kratkom roku, po smjernicama Ministarstva javne uprave (MJU), oporavimo dio sistema, kopije podataka svih korisnika pošaljemo na skeniranje i održimo kontinuitet poslovanja. Preuzete se aktivnosti u oporavku preostalih IS koji će se nalaziti na infrastrukturi MJU, i to: MESPH, EI prevodi, IPA baza podataka, Trados i print menadžment. Nastavljen je i završen projekat, finansiran od UNDP, "Upgrade of Software MESPH". Nadogradnja nam je omogućila poboljšanje funkcionalnosti i sigurnosti IS. Realizovali smo niz aktivnosti u cilju implementacije elektronskog sistema za upravljanje dokumentima (EDMS Origami). Planirano je da sistem počne sa radom u januaru 2023. godine.

Na osnovu potreba Ministarstva, a u cilju efikasnijeg poslovanja, analiziran je problem i napravljena specifikacija za nabavku IS za administraciju i upravljanje, koja će se realizovati u 2023. godini. U izvještajnom period kontinuirano smo održavali i servisirali hardverske i softverske komponente sistema, pratili stanje infrastrukture, identifikovali i rješavali potencijalne probleme, sprovodile preventivne mjere, pružali obuku i podršku korisnicima za rad sa aplikacijama i sistemima.